

перекладачеві обирати оптимальну стратегію, яка не лише передає зміст, але й зберігає комунікативний ефект оригіналу.

Література:

1. Allan K., Burridge K. Euphemism and Dysphemism: Language Used as Shield and Weapon. Oxford: Oxford University Press, 2019. URL:

[https://www.academia.edu/59570521/Euphemism and Dysphemism Language Used As Shield and Weapon](https://www.academia.edu/59570521/Euphemism_and_Dysphemism_Language_Used_As_Shield_and_Weapon).

2. Baker M. In Other Words: A Coursebook on Translation. Routledge, 2011. URL:

[https://www.academia.edu/12307257/In Other Words A coursebook on translation](https://www.academia.edu/12307257/In_Other_Words_A_coursebook_on_translation).

Змисла Софія

*Львівський державний університет безпеки
життєдіяльності*

Науковий керівник - старший викладач Маланюк М. С.

TRANSLATIONAL PECULIARITIES OF TACTICAL MEDICAL TERMINOLOGY IN THE CONTEXT OF TCCC GUIDELINES

In the context of combat medicine, Tactical Combat Casualty Care (TCCC) terminology represents a highly specialized subset of professional discourse. Accurate translation of TCCC terms is essential for ensuring operational clarity, standardization, and cross-cultural comprehension in combat zones and medical training environments. This article explores key translation strategies in rendering English TCCC terminology into Ukrainian, including calculation, generalization, omission, variant equivalents, and adaptation.

Calquing is also widely used in the translation of medical terms. Calquing is a method of translating a lexical unit of the source language by replacing its constituent parts (morphemes or words) with their lexical equivalents in the target language. Calquing is one of the most common translation transformations that ensures equivalence and achieves unambiguous correlation with the original word. Calquing refers to translating lexical elements and structural models from the source language into the target language, preserving the original semantic and syntactic pattern. This method

is frequently employed in medical and technical translations to maintain terminological precision [2]. Examples:

“Massive hemorrhage – Масивна кровотеча” [3]. This is lexical calquing. Both components (massive – масивна; hemorrhage – кровотеча) are translated literally, and the terminological accuracy is preserved. **Tension pneumothorax – Напружений пневмоторакс** [3]. The medical terminology (pneumothorax), which has a professional equivalent in Ukrainian, has been retained; the adjective tension has been translated literally. **“Combat application tourniquet – Турнікет бойового застосування”** [3]. Structural calquing. The full structure of the original term is preserved, with the exact transfer of the adjectival definition and core.

Generalization is lexical transformation is reduced to replacing the original word of narrower semantics with a word of broader semantics [2]. Generalization occurs when a specific term in the source language is rendered using a more general or neutral equivalent in the target language. It is applied when a direct equivalent is absent or when simplification is desired. Examples:

“Hypovolemic shock – Шок” [3]. Omits the cause of shock (loss of blood volume) and uses a general concept instead. In a clinical context, this may be insufficient for diagnosis but is justified in a general statement. **“Combat medic – Медик”** [3]. The “combat” component, which can be critically important in a military situation, has been lost. Generalisation reduces the specificity of the term. **“Needle decompression – Декомпресія”** [3]. Information about the instrument (needle) was removed, which simplifies the phrase but loses part of the clinical description of the procedure. **“Tactical evacuation – Евакуація”** [3]. The general concept of ‘evacuation’ does not convey the specifics of tactical conditions, which significantly affect the method and priority of actions.

Variant equivalents are multiple potential translations of a single source term, influenced by context, domain, stylistic preferences, or audience. This phenomenon reflects linguistic flexibility but may introduce inconsistency. Ambiguous words possess multiple translation equivalents corresponding to their various meanings. Variant equivalents refer to the counterparts of an ambiguous word. A variant equivalent refers to one of the potential translations of a term [4]. For example: **“Casualty – Поранений, Постраждалий, Бойова втрата; Airway – Дихальні шляхи, Дихання; Shock – Шок, Шоковий стан, Стан шоку”** [3].

Adaptation involves rephrasing a term using culturally or functionally appropriate language in the target system. It is especially relevant when literal equivalents are semantically awkward or unclear. Examples:

“*Pelvic binder – Тазовий бандаж*” [3]. Instead of a direct translation (зв’язувальний пристрій для тазу), we used a more established phrase that sounds natural and professional in Ukrainian medical discourse. “*Burn dressing – Пов’язка при опіку*” [3]. A literal translation (опікова пов’язка) could be ambiguous or perceived as an adjectival form. The variant burn dressing is more common in medical practice, especially in clinical protocols.

The translation of Tactical Combat terminology requires a special approach that balances terminological precision with contextual appropriateness. The analysis of English and Ukrainian equivalents demonstrates the strategic application of four primary translation methods. Calquing emerges as the dominant strategy, especially for preserving the structural and semantic integrity of standardized medical terms. Generalization is applied to simplify complex or narrowly defined terms, although it may result in a loss of specificity critical in clinical or military contexts. Variant equivalents highlight the inherent flexibility of language but can introduce inconsistency without terminological standardization. Adaptation, on the other hand, enhances linguistic naturalness and functional clarity, especially when literal translation would compromise readability or cultural relevance. This approach supports effective communication in both educational and operational settings. Future research may focus on the standardization of variant equivalents, the cognitive accessibility of translated materials for non-specialists, and the development of glossaries to support consistent and efficient translation practices in military medicine.

References:

1. Андрушко, А. О. Lexical aspects of translation of speeches of modern US politicians on medical topics, 2023. 47 с.
2. Вохміна, Ю. Д. Features of translation of medical terms in scientific and technical discourse. 2023, 50 с.
3. Вступ до тактичної медицини для всіх військових - TCCC ASM, All Service Members. *TCCC - курс тактичної медицини. Tactical Combat Casualty Care*. URL: <https://tccc.org.ua/guide/introduction-to-tccc-asm> (дата звернення: 13.05.2025).

4. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. [англ./укр.]: навчальний посібник для ВНЗ. Вінниця: Нова Книга, 2002. 575 с.

Гальчинська Ліліана Софія
Вінницький державний педагогічний університет
імені М. Коцюбинського
Науковий керівник – асист. Коберник А.С.

ПЕРЕКЛАД РЕАЛІЙ ЯК ПРОБЛЕМА МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТІ

У наш час, коли культурні зв'язки стають дедалі більш затребуваними, переклад перестає бути виключно лінгвістичною практикою та стає важливим компонентом міжкультурної комунікації. Одним із найскладніших аспектів цієї практики є переклад реалій – лексичних одиниць, які позначають об'єкти, явища або поняття, характерні для певного культурного простору та відсутні в іншій культурі [4, с. 51].

Художній текст – це особлива форма комунікації, де кожне мовне рішення має естетичну, стилістичну та культурну вагу. Відповідно, неправильна передача реалій може не лише змінити значення висловлювання, а й спотворити образ культури, яку воно репрезентує. Як зазначає О. Кунанбаєва, міжкультурна комунікація починається з розуміння і прийняття «іншого» в його автентичності [3, с. 33]. Завдання перекладача – забезпечити таке розуміння через точний і водночас прийнятний для реципієнта переклад реалій.

Класифікація реалій охоплює такі категорії: етнографічні (побут, їжа, одяг), географічні (назви місцевостей, природні об'єкти), соціально-політичні (назви установ, звань, посад), історичні (події, імена, дати) та ін. [1, с. 41]. Наприклад, у перекладі творів американської літератури часто трапляються реалії, що позначають специфічні поняття американського стилю життя: *Thanksgiving, Congress, county, cheesecake, prom, Ivy League* тощо. Без відповідного культурного контексту переклад цих одиниць може втратити первісне значення.

Проблема полягає у виборі перекладацької стратегії. До